

[Annelise Gottfredsen]

og derved ophæver den frie markedsmekanismen, som jo hidtil i det samfundssystem, vi ønsker opretholdt, har sikret forbrugerne den bedste og billigste energiforsyning. Dette vil nu blive det offentliges sag med alle de subsidier og støtteordninger, der kan forventes at følge, når det nu ikke længere er den enkeltes eget ansvar, hvilken fyringsform han vil have, og hvilke udgifter han må bære.

Det er således meget store beslutninger, vi står over for, og sådanne beslutninger må kræve et meget omhyggeligt bearbejdet grundlag. Et sådant grundlag har vi beklageligvis ikke fået. Der er mange og store usikkerhedsmomenter i denne sag. At det har været sådan op til lovforslagernes fremsættelse, vil jeg for så vidt ikke bebrejde ministeren, for folketinget har jo udvalgsarbejdet til at få opklaret og belyst uklarheder. Men jeg vil bebrejde regeringen – en bebrejdelse, jeg vil fastholde på trods af de mange forsøg på bortforklaringer fra regeringspartierne side – at vi ikke under udvalgsbehandlingen har kunnet nå at få belyst de store usikkerhedspunkter, vi fremhævede. Og usikkerhedspunkterne er så sandelig ikke blevet færre under udvalgsbehandlingen. Tværtimod. Vi har fået undvigende og uklare svar på mange spørgsmål, som har medført, at vi har måttet spørge igen og igen om den samme sag. Jeg siger ikke dette for at bebrejde embedsmændene noget. Også for dem må tidspresset have været ulideligt, og de intetsigende svar, som de i tidnød har måttet afgive, må være overordentlig utilfredsstillende for dem.

Jeg skal gerne nævne nogle eksempler, og jeg vil gøre opmærksom på, det ikke er småpenge, der er tvivl om. Det drejer sig ikke bare om millioner, men om milliarder. Vi har således i udvalget efterlyst – efter oplysning fra Danske Elværkers Forening – en beregning, der udviser en forskel på kalkulationer over rørdnlægninger, der på landsplan kan give et udsving på 1 mia kr. i forhold til Danskolie & Naturgas' beregninger. Dette bilag fik vi på et tidspunkt, da udvalgsarbejdet skulle afsluttes. Ministerens svar er det rene goddag, mand – økseskaft! og oplysningerne har end ikke været drøftet i udvalget.

Vi har efterlyst en forklaring på, hvorfor over 1 mia kr. til transmissionsudgifter er forsvundet fra det første overlag over det såkaldt store projekt til det nuværende. Også her er svaret ufyldstgørende. Transmis-

sionsnettet er jo dog noget nær det samme i begge projekter.

Hvorfor er udgifterne til distribution, efter ministerens egne oplysninger oprindelig på 4 mia kr., nu efter fase 1 = projektet reduceret til 2,3 mia kr? Dette forudsætter næsten en halvering af volumenleverancer, og en så stor reduktion fra det ene projekt til det andet fremgår ikke af tallene.

Jeg har igennem flere spørgsmål ønsket beskæftigelsestallene ved projektet i forhold til almindelige industriinvesteringer belyst. Jeg finder svarene uklare og må fastholde, at efter mine beregninger vil langt flere end angivet kunne beskæftiges, såfremt pengene blev anbragt i industrien fremfor i dette projekt. Minusset på beskæftigessiden vil blive større end opgivet af ministeren. Ministeren har ikke kunnet oplyse, hvor stor risikoen er for en eventuel overophedning af visse arbejdsområder, som vi har set i Norge, med deraf følgende lønpres.

Vi er stadig ladt i usikkerhed om kommunernes og derved altså også kommunens borgers udgifter til projektet, herunder et trecifret millionbeløb til administration. Såvel Kommunernes Landsforening som Københavns magistrat har med al tydelighed ladet forstå, at de ikke er sindede at bære et eventuelt underskud. Hvis ikke staten vil bære sådan et underskud, må man forudse, at kommunerne ikke ønsker at gå ind i lokale projekter. I hvor stort omfang vil ministeren så alligevel gennemtvinge projektet? For det er jo givet, at hele projektets rentabilitet forringes, i det omfang kommuner måtte springe fra.

Alle disse spørgsmål er altså stadig uafklarede.

Alle disse usikkerhedsmomenter svækker tilliden til projektets rentabilitet, en rentabilitet, der i øvrigt er betvivlet af adskillige kompetente organer. Industrirådets formand udtaler således i en årsberetning, at rådet »nærer stadig skepsis over for de prismæssige forudsætningers holdbarhed, ligesom rådet er i tvivl om, at forsyningssikkerheden rent teknisk er tilstrækkelig undersøgt og betrygget i netplanerne«.

Oliebranchen, som man for øvrigt har ladet ganske ude af betragtning ved rådslagning, har gjort forestillinger i samme spor. Præsidiat for Akademiet for Fremtidsforskning med professor Jørgen Koefoed som for-